

Older people for older people 040

All. Rosemarie Eisner

2008-mi upernaakkut Nuup Kommunea Kalaallit Nunaanni Takorniaqarnermut Inuussitarsiornermullu Siunnersuisoqatiginnit attaveqarfigineqarpoq NPP-mik suliniummimi »Our life as Elderly – for a better elderly care tomorrow« peqatigisatut peqataaq qullugu. NPP-p naalisarneraa Northern Periphery Programme, EU-llu ataani nunarsuup immikkoortuani suliniutaalluni, Kalaallit Nunaata aningaasaleeqa taaffigisimasaa.

Suliniut siunnersuisuikkut NPP-mik suliniummik nangitsineruvoq, tamatumani lu pineqarpoq utoqqarni amerlialutitunnartuni unammilligassat, sullissinerimi nikerarnerunerimik tamatigoernerumillu piumasaqatit annertusigalutitunnartut, aningaasaqarniarneq sakkortuneruq inuussutullu illoqarfimmut anginerusumut suliffarsiorlutik ilinniagaqarniarlutillu nussortut qanoq iliuuseqarfigineqarsinnaaner sut.

Suliniummimi 040-mi pineqarpoq illoqarfimmi inuiaqatiginnimi qanoq isiluta utoqqaat sammisassanik pilersaarsiornerni ingerlatsinerimilu peqataatissinnaanerivut, namminerimimillu imminnullu sullilutik. Utoqqarnik sammisaqarneq nutaaq allaaneruserlu, neriuunartumik utoqqarnik sammisaqarnerusunik iluarisimaartinninnerusumillu pilersitsisussaq, pisortallu peqqinnissaqarfianmik artukkininnerusussaq.

040-mi pineqarput:

- * nunani peqataasuni ingerlatsivinnik 040-nik (older people for older people) pilersitsinissaq. Siunertaa-voq qulakkiassallugu inuiaqatiginnimi ikinnerusuni utoqqaat najagaqaannarsinnaanerat, isumagalugu namminerimmut utoqqarnullu allanut sammisarnik arlakkinnik pilersaarsiornerni ingerlatsinerimilu namminneq peqataaniisaat.
- * suliniutip ingerlanneqarnerani ilisimatusarnermik ingerlatsineq, tassuuna takutinneqassalluni sullissinerimi sammisaqarfitsinerimilu namminerimmut

sammittinneqartuni utoqqaat namminneq peqataa-nissaat qanoq pingaaruteqartigisooq.

Nunat. peqataasut tassaapput Skotland, Irland, Finland, Sverige aamma Kalaallit Nunaat.

Kalaallit Nunaannit peqataapput Rosemarie Eisner, Utoqqaat Illuanni forstaderi, kiisalu Pia Johnsen Kommuneqarfik Sermersuumi atugarisaaernermut immikkoortoqarfimmi i pisortaagallartooq.

Kalaallit Nunaanni suliniuppuk Kommuneqarfik Sermersuumi suliarineqassaaq ingerlanneqassalluni lu immersugassat apeqqarissaarutit, apersuinerit, innuttaasunik ataatsimittitsinerit kiisalu illoqarfup TV-a, radioa il.il. atorlugit.

Naatsorsuutigaarput utoqqaat tamaasa 55-it sinerlugit ukullit akulerutsinnissaat innunullu 1700-t missaanniitunut immersugassanik apeqqarissaarutini nik nassiussuulluta. Paaserusutavut ilaatigut tassaapput:

- * Utoqqaaneq qanoq isumaqarpa
- * Utoqqaasutut misigimavit
- * Utoqqaaninni sammisasaqartinniarlutit qanoq iliuuseqarsinnaavit
- * Illoqarfimmi inuiaqatiginni utoqqaat peqataatinnissaannut qanoq iliorsinnaasugut qanoq isumaqarput
- * Sunngiffiit sumut atortarpiuk
- * Siunissami atorfissaqaruilissagullu ikiorsiussutissatut suut naatsorsuutigaagit
- * Ikiorneqarmissat tamanna qanoq naatsorsuutigaa-juk sumingnaanniisaneroq.

Apeqtuussavut suliarereerutisugut amerlanerujus-suussapput. Naatsorsuutigaarput akisuutissat assigimngitsorujussuussat, tassa Nuuummi utoqqaat amerlasuut ilinniagaqarsimamata, isorliunerusuni utoqqaat amerlanerpaat piniarnermik aalisarnermullu inuunuteqartut. Sumiiffimmi assigimngitsuni kultu-rikkut assigimngissutit annerfoorujussuuppuk janua-riimilu katutilerutta pingaaruteqarpoq inuit sumiif-fimmi assigimngitsuni najugaqartut ataqqillugit sam-

Utoqqaat inuiaqatiguit ikittut akornanni inooqataa-ginnartassapput.

Ældre skal kunne blive boende i mindre samfund.

misassanik katiterinissarput kikkut tamarmik peqa-taaffigisnaasaamnik.

Misissorniarpurput sammisat suut maanna inger-lanneqartarnerut, inumik ikorfartuisussanik nassa-arniassalluta, piumassutsiminnik gruppinik pilersit-siluta utoqqaallu sammisaqartinniarlugit.

Suliniut tamarmik 2010-p naanerata tungaanut ingerlanneqassaaq, suliniummillu atorsinnaasumik inerneqassalluni, kikkut tamarmik atorsinnaasaan-nik.